

7/16 295

GK 29

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.03.82/610-1047

Konu : Yazılı Soru Önergesi

03.01.2011*000076

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12/10/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/25841 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ümit ŞAFAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/16295 Esas No.lu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, Gelir İdaresinin en önemli görevlerinden biri de ortaya çıkabilecek vergisel uyumsuzlukları tespit etmek ve önlemek, ayrıca verginin zamanında ve tam ödenmesini sağlamaktır. Gelir İdaresi Başkanlığı kendisine verilen bu görev çerçevesinde kayıt dışı ekonomiyle mücadele kapsamında vergiye uyumu sağlamak için vergi kanunlarında yer alan tüm yaptırımları uygulamakta ve yetkilerini kullanmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızca hazırlanan denetim programları çerçevesinde 213 sayılı Vergi Usûl Kanununun 135 inci maddesinde sayılan vergi incelemesine yetkili kimseler tarafından düzenli olarak vergi incelemeleri yapılmaktadır. Ayrıca, Merkezî Risk Analizi ve Katmanlaştırma (MERAK) Projesiyle riskli kurumlar vergisi mükellefleri tespit edilmekte olup, KDV iadelerinde de Risk Analizi Projesinin hayata geçirilmesiyle vergi incelemeleri daha etkin duruma getirilmiş bulunmaktadır.

Öte yandan, usûlüne uygun olarak tarh ve tahakkuk eden borçların zamanında ödenmesi esas olmakla birlikte süresinde ödenmeyen âmme alacaklarının 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi gereğince gecikme zammı tatbik edilerek takip ve tahsili kanunî bir zorunluluktur. Aynı Kanunun 55 inci maddesine göre âmme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiği bir "ödeme emri" ile tebliğ edilmektedir. Bu çerçevede, vâdesi gelmiş âmme alacaklarının tahsiline yönelik olarak Bakanlığımız bünyesinde yapılan işlemler herhangi bir aksamaya mahal vermeyecek sûrette yürütülmektedir.

Nitekim, 2010 yılı Ocak-Kasım dönemi vergi gelirleri tahsilatının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24,8 oranında artarak 192 milyar 574 milyon TL olarak gerçekleşmesi ve 193 milyar 324 milyon TL olan yıl sonu vergi gelirleri bütçe hedefinin yüzde 99,6'sının bu dönemde tahsil edilmiş olması bu durumu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu itibarla, gerek denetim faaliyetleri, gerekse vâdesinde ödenmemiş bulunan âmme alacaklarının takibine yönelik işlemler yukarıda zikredilen hüküm ve açıklamalar uyarınca ifa edilmekte olup, bu işlemlerin referandum süreci dolayısıyla aksamış olduğundan bahsedilmesine imkân bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, krizden etkilenen ekonomik yapıda yaşanan olumsuz gelişmelerin en önemli sonuçlarından biri de, mükelleflerin, vergiler başta olmak üzere borçlarını ödeyememeleri veya ödemede zorluk içine girmeleridir. Bu şartlar altında, söz konusu gelişmelerin işletmeler üzerindeki etkilerinin en aza indirilmesi ve kalıcı bir büyüme için gereken önlemlerin alınması zorunluluk arz etmektedir. Bu zorunluluk, Anayasamızda ifadesini bulan, Devletin, "özel teşebbüslerin millî ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri" ve "çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri" alması görevlerinin de kaçınılmaz sonucudur. Zikredilen sebeplerle, âmme borçlarını süresinde ödeyememiş mükelleflerimize ödeme kolaylığı sağlamak amacıyla birçok kez kapsamlı yapılandırmalara gidilmiş ve âmme borçları en son 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu ile geniş kapsamlı olarak yapılandırılmıştır.

Ancak, uluslararası finans piyasalarında başlayan ve tüm sektörleri etkisi altına alan küresel kriz, ülkemizde de dış talebin düşmesine bağlı olarak ekonomik daralmaya neden olmuştur.

Sağlam makro ekonomik temelleri ve kriz sürecinde aldığı önlemler sayesinde, Türkiye ekonomisi hızlı bir toparlanma sürecine girmiş olup, 2010 yılında da bu süreç devam etmiş bulunmaktadır. Bununla birlikte dış talebin düşmesi ve buna bağlı mal ve hizmet satış gelirlerindeki azalma, kredi teminindeki güçlükler, işletmelerin üretim kapasitelerini tam olarak kullanamamalarına ve buna bağlı olarak nakit dengelerinin bozulmasına neden olmuş ve bazı işletmelerin kamuya yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde gecikmelere sebebiyet vermiştir.

Yaşanan bu süreçten olumsuz etkilenen işletmelerin kamuya olan borçlarına yasalar gereği uygulanan ek mali müeyyideler de borç tutarlarını arttırmış olup, borçlulara mevcut yasal düzenlemeler ile sağlanmaya çalışılan ödeme imkânları bu borçların tasfiyesinde yeterli olamamıştır. Bu durum mükelleflerimizin kamu ile olan mali ilişkilerinin belli bir plan dâhilinde çözülmesi yönünde taleplerinin artmasına neden olmuştur.

Bu nedenle, ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla kamuya olan borçların yeniden yapılandırılmasına imkân veren bir kanun tasarısı hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmeye başlanan söz konusu kanun tasarısına Yüce Meclisimizin yasama yetkisi çerçevesinde nihaî şeklini vereceği tabiidir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı